

Matka maan keskipisteeseen

Kostea sumu verhoaa marraskuun paljasta maisemaa. Vähäinen lumivaippa, jo toista kertaa yrittää pehmentää lehtiverhonsa menettäneitä pihakoivujen paljaita oksia. Lyhyet pakkaskaudet, niitä seuraavine lämpöaaltoineen, kuitenkin pitenevät yhtä vääjäämättömästi kuin päivät vähentyvät kuluvaan vuotta. Myöhäinen aura joutsenia kaartaa matalalla laskeutuen lumiselle sänkipellolle. Kauas kaikuvat joutsenten huudot pimentyvässä marraskuisessa illassa. Kiire on jo pois pohjolan talvea pakoon, tai lämpeneehän se vielä kerran...

Mennen kesän muistoihin, sain vihdoin liittää monivuotisen unelman toteutuksen; Juuret retken, isäni syntymäseudulle Piippolaan. Muistot 70-luvulta pitkistä automatkoista, lukemattomista pitkäveteisistä vierailuista outoa murretta vääntäneistä vielä oudommista etäisistä sukulaisista olivat jo haalistuneet muistojen kultaisiksi kellastuneiksi valokuviksi. Kiitos nykyajan ihmeen, Google mapsin, saattoi jo ennen matkaan lähtöä suunnitella reitin etukäteen, ja jopa katsoa ne aikaisemmin eksyttäneet risteyksetkin lähes paikan päältä SreetWiew sovelluksen avulla. Myöskään tietyt eivät enää tulleet yllätyksinä retkeilijälle.

Matkaan saattoi siis lähteä eräänä heinäkuun pilvisenä päivänä, varustettuna tiedoilla reitistä, tien kunnosta sekä aikatauluun luottaen. Neljän vuosikymmenen jälkeen oli entiset matkareitit jo unohtuneet, tai jopa tielinjaukset muuttuneet. Paremman suunnittelun takia reitiltä jäi pois myös se levähdysalue jonka vielä muistin ajoilta entisiltä. Tällä kertaa matka kulki Nivalan, Haapaveden kautta, kääntyen kohti Leskelän kylää ennen Pulkkilaa. Aikojen sitten ei ollut muka aikaa käydä muistomerkeillä, tai nähtävyyksiä ihailmassa, ”joku toinen kerta sitten” Aikaa toiseen kertaan olikin sitten vierähtänyt, kun nyt saattoi tehdä harkitun pysähdyksen Leskelän kylässä, Suomen maantieteellisellä keskipisteellä.

Leskelän muistomerkiltä oli enää lyhyt huikonen matkan päämaaliin, Piippolaan. Neljässä vuosikymmenessä maisemat olivat muuttuneet eikä muistikuviakaan paljoakaan ollut. Kirkko sentään oli auki turisteille, samanlainen voisi väittää olevan, kuin kirkot kotiseudulla, Kuorikosken suvun kättenjalkia kun on. Hiljaista oli kylänraitilla, eikä kirkkoa esittelemään kesätöinä palkatulla koululaisellakaan näyttänyt kiire painavan. Vieraskirjan mukaan olin päivän ensimmäinen vierailija, ja viimeinen.

Suurena innoituksena matkaan oli ollut kotialbumista kymmeniä vuosia ihmetyksen aiheena ollut ryhmäkuva menneiltä ajoilta. Kuvassa suuri joukko sukulaisia on kokoontunut Liisa Paakin hautajaishuonon vuodelta 1961. Myös haudalta otettu kuva oli samassa kotialbumissa. Nyt vihdoin, matkan jatkuessa Pulkkilan olisi mahdollisuus käydä itse paikan päällä. Pulkkilassa tuli kuitenkin lähes hätä käteen, hautaa ei löytynytäkään olettamastani paikasta. Eipä muutakaan keinoa kuin avunpyyntö perustamaani Facebook-ryhmään, Eero ja Liisa Paakin jälkeläiset, ja paikalle saapui kolme serkkua opastamaan. Olin ollut kokonaan väärällä hautausmaalla. Vieläkin täytyy esittää kiitokset Jaana, Keijo ja Anton Paakille.

Paluumatkalla piti vielä käydä Paakkien suvun alkulähteillä, Laakkolan kylän, Kulmalan talon pihalla ottamassa selfie. Kulmalan sentään muistin aikojen takaa, muut paikat ovat vuosikymmenien jälkeen unhoittuneet 70-luvulle.

Tulevalle kesälle on suunnitelmissa Juuret II retki isoisän, Kalle Akselin haudalle Jyväskylään, mutta se on jo eri juttu.

RAUNO NIIRANEN
rauno.niiranen@suomi24.fi